

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 195

Poikkeamishakemus Messukylä, Kivikirkontie 2b, huoltorakennuksen rakentaminen

TRE:548/10.03.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Elina Karppinen

Valmistelijan yhteystiedot

Toimistoarkkitehti Merja Kinos, puh. 040 481 2571, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eskelisen ja Karintauksen esteellisyydet päättyivät ja he palasivat kokoukseen.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus

Myönnetään kiinteistölle 837-20-9903-0 lupa saada poiketa asemakaavan käyttötarkoituksesta, rakennusoikeudesta ja rakennusalaista huoltorakennuksen rakentamiseksi hakemuksen liitteenä olevien suunnitelmien periaatteiden mukaisesti Messukylän kaupunginosassa, osoitteessa Kivikirkontie 2b sillä ehdolla,

että rakennuslupavaiheessa suunnitelmista pyydetään Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto,

että kirkkopihaa koskevasta hankkeesta pyydetään lausunto Museovirastosta,

että alueella tehdään koekaivaukset, joissa selvitetään mahdollisen muinaisjäännöksen säilyneisyys. Tämä koskee uudisrakennuksen rakennuspaikkaa sekä myös pysäköintialuetta ja muita alueita, joissa kajotaan maahan. Mikäli sijaintipaikka joudutaan siirtämään, myös uudella sijaintipaikalla tulee tehdä koekaivaukset,

että alueen vihersuunnitelmaa kehitetään yhteistyössä Tampereen kaupungin vihersuunnittelun kanssa ja se hyväksytetään Tampereen kaupungin vihersuunnittelussa ennen toteuttamista,

että ennen rakentamisen aloittamista puut katselmoidaan yhdessä Tampereen kaupungin puuasiantuntijan kanssa. Puut ja juuristoalueet suojataan työn ajaksi InfraRYL:in mukaisesti sekä katselmuksessa sovitulla tavalla, ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

että Messukylän urheilukentän kulkuaukon edusta sekä huoltoreitti kuusi-aidan ja pysäköintialueen välissä säilyvät riittävän leveinä kentän huoltoajoneuvoille.

Lupa on voimassa kaksi (2) vuotta siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Päätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava luvan voimassaoloaikana.

Esteellisyys

Riina-Eveliina Eskelinen, Katja Karintaus

Kokouskäsitely

Riina-Eveliina Eskelinen ja Katja Karintaus ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyyn. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 5) kohdan perusteella. Karintaus ja Eskelinen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perustelut

Poikkeamispäätös MRL 171 §:n nojalla MRL 58 § 1 momentin säännöksestä, jonka mukaan rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa.

Messukylän vanhan kirkon edustalle puistoon rakennetaan huoltorakennus, johon sijoitetaan kirkon toimintaa parantavia tiloja, mm. sosiaalitila ja esteetön yleisö-wc.

HAKIJA ON ANTANUT ERITYISET SYYT POIKKEAMISELLE

”Messukylän vanhan kirkon edustalle puistoon rakennetaan huoltorakennus, johon sijoitetaan kirkon toimintaa ja turvallisuutta parantavat seuraavat tilat: yhdistetty sosiaalitila ja morsiushuone, esteetön yleisö-wc, tekninen tila vanhaan kirkkoon rakennettavaa automaattisen sammutusjärjestelmän laitteistoa varten ja kylmä varasto. Huoltorakennuksen eteläpuolen pysäköintialue uudistetaan. Rakennuspaikka on voimassa olevan asemakaavan mukaan puistoaluetta ja sen omistaa Tampereen kaupunki. Messukylän vanha kirkko sijaitsee viereisellä kiinteistöllä. Messukylän vanhan kirkon paloturvallisuutta parannetaan automaattisella sammutusjärjestelmällä, jonka vaatimaa laitetilaa ei voida sijoittaa kirkkoon tai kirkkopihalle. Lisäksi kirkon avoinna pito edellyttää sosiaalitilaa. Kirkko on kirkkolailta suojeltu monumentti sekä muinaismuistona rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Muinaismuistona rauhoitettua aluetta ei ole muinaisjäännösrekisterissä rajattu. Koska kirkko on suojeltu ja lämmittämätön, vesipisteitä ei voida sijoittaa kirkkorakennuksen sisälle.”

KUULEMINEN

Naapurit on kuultu kaupungin toimesta. Hakemus on kuulutettu Aamulehdessä. Naapurit on kuultu myös rakennuslupaa varten. Messukylän omakotiyhdistykseltä saatiin kaksi muistutusta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muistutuksissa otettiin kantaa mm. vaikutusten arviointiin, hankkeen perusteluihin, puun kaatamiseen, pysäköintipaikkojen puutteeseen sekä huoltoliikenteen järjestämiseen. Muistutukset ovat kokonaisuudessaan hakemuksen liitteenä.

Asemakaavoituksen vastine

Muistutuksen saamisen jälkeen hakija laati vaikutusten arvioinnin ja hakemus kuulutettiin uudelleen nähtäville. Vaikutusten arviointia on täydennetty toisen muistutuksen jälkeen. Lähialueen kadunvarsipysäköinnin ongelmaa ei ratkaista tämän poikkeamishakemuksen yhteydessä. Asia kuuluu Tampereen kaupungin katusuunnitteluyksikölle.

POIKKEAMINEN

Asemakaavassa (1.7.1961) rakennuspaikka on osoitettu istutettavaksi puistoalueeksi. Rakennuspaikalle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta, rakennusoikeutta tai rakennusala huoltorakennukselle. Siitä poiketen puistoon rakennetaan kirkon huoltorakennus.

Poikkeaminen voidaan erityisestä syystä myöntää, mikäli se ei MRL 171 § mukaisesti

1. aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
2. vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
3. vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
4. johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

ASEMAKAAVOITUS

Rakennuspaikka sijaitsee Messukylän keskiaikaisen kivikirkon lounaispuolella rajautuen koillisessa kirkkoon, kaakossa pysäköintialueeseen ja lännessä puistokäytävään sekä urheilukenttään.

Rakennuspaikka ja Messukylän vanhan kirkon seutu kokonaisuudessaan sijoittuvat Kantakaupungin yleiskaava 2040:n maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitavan rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Kaavamääräyksessä todetaan mm., että kyseessä on aikakautensa edustava alue, alueen osa tai kohde, jossa rakennuskanta ja /tai korttelirakenne ympäristöineen on säilynyt. Aluetta ja kohdetta koskevissa toimenpiteissä, tarkemmassa suunnittelussa tai kaavojen ajanmukaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.

Huoltorakennus on arkkitehtuuriltaan vaatimaton ja alisteinen suhteessa vanhaan kirkkoon. Se sijaitsee alarinteen puolella ja suhteellisen etäällä kirkosta. Uudisrakennuksen julkisivumateriaali ja käsittely liittyy sekä kivikirkon asehuoneen että makasiinin punamullattuihin puuverhouksiin,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

mutta on massoittelultaan ja kooltaan kulttuurimaisemassa väistävä ja luonteeltaan palveleva. Suunnitelmia on hankkeen edetessä ohjattu kaavoituksen, maakuntamuseon sekä vihersuunnittelun toimesta.

Huoltorakennus edesauttaa kirkkolailla suojellun ja muinaismuistona rauhoitetun Messukylän vanhan kirkon säilymistä, kun huoltorakennukseen saadaan sijoitettua kirkon automaattinen sammutusjärjestelmä ja samalla saadaan parannettua kirkon valvontaa. Sammutusjärjestelmän laitetilaa ei voida sijoittaa lämmittämättömään kirkkoon, eikä kirkkoon ole mahdollista rakentaa erillistä laitetilaa.

Huoltorakennuksen rakentaminen ratkaisee kirkon avoinna pidon nykyiset puutteet, joita ovat kesäoppaan sosiaalitila sekä oppaan ja kirkon vierailijoiden käyttöön osoitettava esteetön wc-tila. Sosiaalitalasta on esteetön näkyvyys kirkon pääovelle, mikä on edellytys kirkon valvonnalle ja avoinna pidolle.

Uudisrakennus jäsentää kirkon lounaispuolen puiston, katualueen ja kevyen liikenteen väylän liittymää, jossa on nykyisin rajaamaton sorapintainen paikoitusalue. Huoltorakennuksen sijoittaminen tähän rakentamattomaan epäpaikkaan osaltaan lisää järjestystä, estää hallitsemattoman pysäköinnin kirkon edustalle ja kevyen liikenteen reitille sekä viimeistelee reitin keskiaikaiselle kirkkomaalle.

Huoltorakennuksen rakentaminen puistoon ei estä puiston käyttöä, vaan kulkuväylät säilyvät. Kirkkopihalta joudutaan kaatamaan yksi koivu näkyvyyden ja kirkon paloturvallisuuden parantamiseksi; itse puiston puihin ei kajota.

Hankkeella ei voida ratkaista urheilukentän ja kirkon tapahtumista aiheutuvaa pysäköintiongelmaa, joskin pysäköintialueen rajaaminen ja selkeyttäminen estää jatkossa hallitsemattoman pysäköinnin ja läpiajon puistoalueella. Pysäköintialueen ja huoltorakennuksen rakentamisen jälkeen pysäköintialueelle mahtuu vähemmän autoja kuin nyt, kun pysäköintiä tapahtuu laajemmalla alueella puistossa ja puistokäytävällä. Kadunvarsipysäköinti ja sen mahdollinen säätely kuuluvat Tampereen kaupungin katusuunnitteluosaston toimialaan ja asiasta on tämän hakemuksen tiimoilta oltu jo yhteydessä yksikköön.

Suunnitelman mukaisesti toteutettuna talousrakennuksen rakentaminen puistoon ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Tampereen kaupungilla olevien tietojen mukaan rakennuspaikalle ei ole arvokkaita luontokohteita, joten rakennushanke ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista.

Uudisrakennukselle valittu sijoituspaikka ja ulkoasun sopeuttaminen ympäristöön mahdollistavat sen, että rakennushanke ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ottaen huomioon hakijan selvityksen sekä saadut lausunnot, asemakaavayksikkö toteaa, että poikkeaminen asemakaavan käyttötarkoituksesta, rakennusoikeudesta ja rakennusalaista ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta luonnon tai rakennetun ympäristön arvojen säilyttämistä koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Poikkeamisluvan myöntämisellä ei ole merkittäviä vaikutuksia yritystalouteen.

LIITTEET:

Sijaintikartta: Kartassa on esitetty rakennuspaikan sijainti ja poikkeuslupatilanne. Rakennuspaikka sijaitsee Messukylän keskiaikaisen kivikirkon lounaispuolella rajautuen koillisessa kirkkoon ja kirkkopihan, kaakossa pysäköintialueeseen ja lännessä puistokäytävään sekä urheilukenttään. Kohteen länsipuolella on yksi, vuonna 2016 myönnetty poikkeamispäätös.

Asemakaava: Tontin pääkäyttötarkoitus on istutettava puistoalue.

Lausunnot 4 kpl

Muistutus 2 kpl

Pohjapiirustus: Liite on salassa pidettävä JulkL 24 § 20 kohdan perusteella.

Poikkeamishakemus: Liitteessä on kerrottu hankkeen, rakennuspaikan ja hakijan tiedot.

Suunnitelmat: Huoltorakennus on harjakattoinen, puuverhoiltu ja väriltään punainen (punamulta).

Vaikutusten arviointi

Lausunnot

Hakemuksesta on saatu lausunto Pirkanmaan maakuntamuseolta, Tampereen viheralueet ja hulevedet -yksiköltä, liikuntapalveluilta sekä kuntatekniikka- ja liikenneyksiköltä. Kuntatekniikka- ja liikenneyksiköllä ei ollut huomautettavaa hankkeesta.

Pirkanmaan maakuntamuseo:

”Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseo toteaa, että rakennuspaikka sijaitsee alueella, jossa on mahdollisesti jäljellä kiinteää muinaisjäännöstä. Aivan vieressä sijaitsee Messukylän vanha kirkko (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000014805). Alueelta on löytynyt pronssinen hihnansolki/vyönsolki (KM 15156), joka on rautakautinen. On mahdollista, että kiinteä muinaisjäännös on paljon tiedossa olevaa laajempi. Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§). Tämän takia alueelle tulee tehdä koekaivaukset, joissa selvitetään mahdollisen muinaisjäännöksen säilyneisyys, ja niiden tulosten perusteella maakuntamuseo arvioi mahdollisten jatkotutkimusten (esim. pelastuskaivausten tai arkeologisen valvonnan) tai rakennuspaikan muutoksen tarpeen. Tämä koskee myös pysäköintialuetta ja muita alueita, joissa kajotaan maahan. Mikäli sijaintipaikka joudutaan siirtämään, myös uudella sijaintipaikalla tulee tehdä koekaivaukset.

Muinaismuistolain 11 §:n mukaan kiinteään muinaisjäännökseen kajoamiseen on mahdollista hakea lupaa Museovirastolta, jos muinaisjäännös tuottaa merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa. Jos kohteelle myönnettäisiin kajoamislupa, tulisi muinaisjäännös kuitenkin tutkia riittävästi Museoviraston määrittämällä tavalla ennen hankkeen toteuttamista. Kajoamisluvan käsittelymaksu on 600 euroa; myös kielteinen päätös on maksullinen.

Rakennetun ympäristön arvojen osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa hankkeen olevan mahdollinen. Uudisrakennusta on suunniteltu pitkäjänteisesti, ja myös maakuntamuseo on osallistunut suunnittelun ohjaamiseen. Poikkeamislupaa varten laadituissa suunnitelmissa uudisrakennukselle esitetään maltillista, perinteistä ja Messukylän vanhaan kirkkoon ja sen kirkkopihan alisteisesti suhtautuvaa ulkoasua. Massa on yksinkertainen, harjakattoinen suorakaide; materiaalit ja niiden käsittely perinteisiä: puu, pystyrimalaudoitus ja kolmiorimahuopakate; ja rakennuksen väri on italian punainen ja Roslagin mahonki. Huoltorakennuksen myötä vanhan kirkon toimintaan ja turvallisuuden varmistamiseen tarvittavat tilat on onnistuneesti sijoitettu arvokkaan kirkkopihan ulkopuolelle. Puistoalueen käsittelyn osalta maakuntamuseo kehottaa vielä harkitsemaan kirkkopihan pääportin edustan käsittelyä. Nyt siihen on esitetty kenttäkiveyksiä tehtäviä, suoralinjaisia rajauksia. Ne ovat vieras elementti todennäköisesti aina itsenäisenä, irti kylän muusta rakennuskannasta sijainneen maalaiskirkon lähiympäristölle.

Rakennuslupa pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten. Kirkkopihaa koskevasta hankkeesta lausuntoa tulee pyytää Museovirastosta.”

Viheralueet ja hulevedet -yksikkö:

”Puolletaan lupaa huoltorakennuksen rakentamiselle puistoon suunnitelmissa esitetyn mukaisesti. Alueen vihersuunnitelmaa tulee kehittää yhteistyössä Tampereen kaupungin vihersuunnittelun kanssa ja hyväksyttävä se Tampereen kaupungin vihersuunnittelussa ennen toteuttamista. Suunnittelun yhteyshenkilönä erikoissuunnittelija Milja Nuutila, etunimi.sukunimi@tampere.fi.

Vihersuunnitelmaan liittyviä kehittämistarpeita:

- Kirkon sisääntuloaukiolla esteelliset ja historialliseen maisemaan kuulumattomat suorakulmaiset kenttäkiveykset poistetaan suunnitelmasta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Pohjoisreunassa aukio rajautumaan nykyisellä tavalla vapaamuotoisesti nurmikkoon.
- Talvikunnossapidettävää pyöräliikenteen reittinä toimivaa pyöräreittiä sekä kirkon edusaukiota rajaamaan esitetään vastaavia pollareita kuin pysäköintialueen reunassa.
- Huoltorakennuksen pohjoispuolella kenttäkiveys nurmikon reunassa korvataan nurmella.
- Kiveysalueet rakennuksen ympärillä ovat perustellut (kuivatus, kulutuskestävyys, varjoisa kasvupaikka).
- Pysäköintialueen sisäänajon kaventaminen.

Puiden juuristoalueella uudet pinnoitteet, kuten rakennusta ympäröivät kiveykset ja kirkolle johtava uusi polku tulee perustaa enintään 40 cm syvyyteen juuristovaurioiden minimoimiseksi. Juuristoalueella työt tulee suorittaa InfraRYL mukaisesti, esim. juuriston suojaus ja hoito.

Ennen rakentamisen aloittamista puut tulee katselmoida yhdessä Tampereen kaupungin puuasiantuntijan kanssa. Puut ja juuristoalueet tulee suojata työn ajaksi InfraRYL:in mukaisesti sekä katselmuksessa sovitulla tavalla.”

Liikuntapalvelut:

”Messukylän urheilukentän huoltoreitti kulkee pysäköintialueen kautta kuusiaidan reunaan pitkin sekä kuusiaidan keskellä olevan huoltoportin kautta huoltorakennuksen takana olevalle tekniselle tilalle ja toiminnan kannalta olennaisessa paikassa sijaitsevalle jätesäiliölle. Tämä huoltoreitti on mahdollistettava myös jatkossa. Huoltoreittiä ei voida toteuttaa niin, että se kulkee urheilukentän ylitse, joten toteuttaminen muuta kautta ei ole mahdollista. Muilta osin ei suunnitelmiin huomautettavaa.”

Tiedoksi

Hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, muistuttaja, Pirkanmaan maakuntamuseo, Milja Nuutila, Mikko Heinonen

Liitteet

- 1 Liite YLA 21.6.2023 Poikkeamishakemus
- 2 Liite YLA 21.6.2023 Sijaintikartta
- 3 Liite YLA 21.6.2023 Suunnitelmat
- 4 Liite YLA 21.6.2023 Vaikutusten arvointi
- 5 Liite YLA 21.6.2023 Lausunnot
- 6 Liite YLA 21.6.2023 Muistutukset 2 kpl
- 7 Liite YLA 21.6.2023 Asemakaava

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Annettu julkipanon jälkeen 27.6.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
27.06.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Valitusosoitus

§195

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen);
- 5) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
- 7) viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Päätös on annettu julkipanon jälkeen. Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.